

Văn t c Ti u La Nguy n Thành

Vi t b i Ban Biên T p

Th ba, 10 Tháng 11 2020 21:34 - L n c p nh t cu i Th ba, 10 Tháng 11 2020 21:56

VĂN T C TI U LA NGUY N THÀNH

Sau khi c Nguy n Thành hy sinh ngoài Côn đ o, nh i u đ ng chí c a C nh Phan
Châu, Hu

nh Thúc Kháng...đã vi

t nhi

u bài v

ã
n, câu đ

i bày t

lòng ti

c th

ng r

t xúc

đ

ng; trong

đ

ó, bài t

ng ti

c c

a c

Sào Nam

đ

c

đ

ánh giá là m

t tuy

t tác

(

xin xem tr

c ph

n trích d

n

cu

i

)

Nhân d p k n m 60 năm ngày thành l p ngôi tr ng đ c vinh đ mang tên c Ti u La,

m
t l
n n
a, th
y và trò tr
ng Ti
u La Th
ă
ng Bình thu
c nhi
u th
h
xin dâng m
t bài v
ă
n t
ng ni
m C
;
đ
ng th
i mong
c qua bài này, h
c sinh c
a tr
ng có thêm m

t t
li
u d
nh
v
cu
c
đ
i c
a b
c chí s
ĩ
cách m
ng
đ
t Th
ă
ng Bình, Qu
ng Namng
i
đ
c l
ch s
ghi nh
n có vai trò h
t s
c quan tr
ng là " góp ph

n m
m
i cho các phong trào Duy Tân, đông Du trên
đ
t Vi
t”
đ
u th
k
XX.

Bài này v n d ng l i m t s h ình ã nh bi u c m (đ c in đ m) ca ng i c Ti u La trong
các bài t
ng ni
m c
a các b
c chí s
ĩ đ
ã nêu trên v
i mong mu
n chuy
n t
i
đ
n h
c sinh chân dung
đ
p
đ
c

am
t ng
i con
đ
t Th
ă
ng Bình, Qu
ng Nam h
t lòng vì n
c vì dân và
đ
ã hy sinh
ch
n lao tù gi
a b
n b
sóng gió

1. H i ôi!

Thiên đ a b t bình...

Phong vân v chí... (*)

C tr i nghiê ng a, nghĩa C n v ng l di n b c anh hùng
V n n c chông chênh, b c ph c qu c t t ng danh chí sĩ
đ t hào hi p sanh trang hào ki t; cu c Duy Tân khai m th i c

Ch n anh linh đ k anh tài; đ ng Ngh h i đ p b i chính khí
Tr i Nam Th nh đ ng ng i tâm huy t: v ch đ ng ch l i đ ng du
H i Duy Tân m i b c cao minh: th o k bàn m u đ i ng !

2. Nh linh x a

T p m nghiêm đ ng
R ng ng i tráng chí
Thông thu c sách thánh hi n
Gi i giang đ ng binh b
Khoa t D u (1885) k thi h ng b ho n, v quê nhà t t p dân binh
Năm Bính Thân (1886) th Ngh h i g i m i, lên Tân T nh đ m đ ng quân v
Lúc tiên phong tác chi n công đ n
Khi t p h u t ch thu vũ khí
Tung hoành tr n m c: khi La Nga, khi Eo Gió...v t v gian lao
Xuôi ng c vi c binh: lúc Bình đ nh, lúc C m Thành ... oai hùng tráng khí
Vây La Qua thành t nh: binh tri u thua r t c co đ u
đánh Thu B n h ngu n: gi c Pháp ch y kinh h n b t v a
Nh ng t ng
Khôi ph c cõi b
Giúp an v ng v
Nào ng :
b Vi t gian b t th n đánh úp, vào ng c đ nh n nh n ch th i
r i Nam tri u v i v d n hòa, ra tù v n ung dung r n chí
V y n :
V quê cũ l p s n trang m t đ i, cùng dân nông chăm chút chuy n nhà nông
G p b n x a trao “sách m i” nhi u n i, g i k sĩ n u nung h n chí sĩ!
Gi tân th đ c s m đ c hôm
Tìm thân h u đ ng thanh đ ng khí
T xét th y cu c dinh hoàn bi n c i, ch ng th nào theo l i h ch C n V ng!
Cùng xem qua th châu Á đ i thay, ph i ti n k p th i con đ ng chính tr !
Bao phen ôn c tri tân
L m lúc lao tâm kh trí
Duyên k ng g p k nhân x Ngh , cùng b n ba l p h i Duy Tân
Trao tân th cho tân khách b n ph ng, mong tính toán k t liên đ ng chí
Nhìn Nh t B n v ng vàng nh Minh Tr , c ng mu n khai thông
Ng m Trung Hoa suy y u b i li t c ng, nh ng mong g bí
L p th ng h i kinh doanh vì t ch c, tuy n ng i tài du h c Ph Tang
M h i công trừ ho ch v i công nhân, l a k gi i đ c r n vũ khí.
V ch k sách đ a S o Nam r i n c, đ ng đ ng du nh trí k anh hùng
V ng c m u tôn C ng đ lên đài, ngôi h i ch đ a th ng i chính v

Một tay sơ ph xơ phu toàn
Bao năm miệt mài chuồn bên

Nhà ng mong:

Bên ngoài ngoài viện nhiệu nhi

Trong nhược toàn dân một ý

Quyết tâm trở nghi giành **gia màu vàng** mang nhược, buổc Lang Sa xơ ph giáp cuốn cu

Liên u một phen để ph **sóng bên c** ra khỏi, cùng đồng Á khai tâm mở trí. (1a)

Thơ nhà ng!

để i cuốc bên thành

Lâm vòng lao lý

Vì tâm i “xúi giục ch khỏi thuộ cũ sơ u”

cùng tâm i “hô hào chến hàng dân khí”

Lên i cộng quyên bên a sơ p: thơ th phổ i chu lên u đầy

Thân hào kiết hy sinh: sa cũ đành lâm vào nữ (2a)

Côn Lôn u ám lao tù

Thơ nh Một một một cũ lý

3.Than ôi!

Nhà ng tâm ng nhi tâm tù sóng gió, bên gan kh thơ ng quay vào

Nào ngh cũ n bên o bên nh bên th n, cũ p mang ngh i đi an trí

Sơ ng giục a lòng để ng bào

Chết trong tay để ng chí

Quê xơ cũ ngh i thân mòn mỏi để i, giục c hàng ng quan đành gia i chến tha phổ ng

Nhược non xơ a bên n hàng u ngh mang ngh i trông, mang phổ c quốc c xin trao ngh i hàng u chí

Biên n Côn để o để ph **xây một thơ n thánh**, sóng trùng dòng ng rẻo gia i **tiên ng chiêu hàng n**

Mây Hàng i Vân **nghi nghút khỏi tinh thành**, núi Non Nhược giảng thành **bia bên th hàng** (1b)

4. Ôi thôi thôi!

Non nhược gia màu hoa

Giang sơ n hùng vĩ

đầu để n bên y hàng n bay trên cánh sóng, hàng c vàng biết tâm u màu a nguên n!

Những nhược thay thân gia i giục a mù khỏi, mây trở ng còn in chu p bên !

Ôi!

Một khúc ngh mang nghi

Mang y dòng kh lên

Tâm c thơ ng ngh i cũ u nhược, hãy còn nghe **hai chữ “và trở i”**

Tâm ng nhà để ng anh hùng, nhà còn thơ y **đôi tay “tâm thơ”** (2b)

Nay!

Th y trò tr ng Ti u La chúng tôi:

L p tr c l p sau

Ng i còn k ngh

Noi g ng hào ki t: d s t lòng son

N i b c anh linh: thành tâm chánh ý

đ ng lòng dâng nén tâm h ng

Cung chiêu anh h n chí sĩ

Kính bút

Lê đình C ng

(c u giáo viên 1975-1979)

Trích d n:

(*) D n nh p t câu th c a c Ti u La “*Thiên đ a b t bình nan b kh u/ Phong vân v chí*”

th

mai

đ

u

”(

T

đ

m d

đ

ch ý:

Tr

đ

i

đ

t b

đ

t bình khó ng

đ

m mi

đ

ng/ Th

đ

i c

ch
a
đ
n hăy
n mình
)

1a,1b:

Trích t các câu trong bài ai đi u c a c Phan B i Châu khóc c Ti u La “Mây H i Vân m

m
t bóng g
m vàng; B
đ
à N
ng ch
p ch
n c
n sóng b
c
” và “
Côn Lôn
đ
o
đ
pxây m
th
n thánh, ti
ng chiêu h
n ba v

n sống chung quanh/

□

i Vân quan nghi ngút khói tinh thành, bia b

□

t h

□

m

□

y hàng non gi

ă

ng d

□

u

”.

2a,2b:

Trích ý và trích l i t các câu đ i t ng ni m Ti u La c a c Hu nh Thúc Kháng “*L i c n g quy*

□

n b

□

a s

□

p xu

□

ng ng

□ □

i khôn/ Thân hào ki

□

t hy sinh vì sống d

□

” và “

Hai m

□ □

i n

ă

m gi

□

ng trái v

□

n còn, nào kinh t

□

, nào quân l

□

, nào bí m

t v

n

đ

ng gia, tr

ă

m l

n u

n ch

ng cong;

đ

i c

u bu

i tân, v

trí nghi

m nhiên giành m

t chi

u/

đ

ôi ba b

n ru

t rà thân thi

t, k

sang

đ

ông, ng

i sang Tây, k

/

i cùng hoang
đ
ày
đ
a; m
t ngày kia v
n
c,
đ
sau vừa tr
c, ti
n trình bu
n n
i thi
u hai tay”
cùng trích ý t
2 câu ch
Hán trong bài th
v
ĩ
nh quy
t c
a c
Ti
u La
“
B
thiên vô l
c,

14 / 14